

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravniškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 15 h
za dvakrat . . . 11 „
za trikrat . . . 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6-50
za en mesec „ „ 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Grozen roman.

Gleboke je v srce zbledla liberalce cesarjeva zahvala, izražena „Slovanski zvezi“. Zato je moral „Slov. Narod“ hitro najti novo „klerikalno lumparijo“, da ohrani svoje liberalce v potrebni jezi in ogorčenosti. Seveda jo je našel, a to pot tako originalno, da smo se vrlo zabavali ob napori liberalne fantazije.

„Lumparija“ klerikalcev je res grozna, a začela se je — kakor nam pripoveduje „Narod“ — z ljubeznijo.

In sicer se je zaljubil naš notranji minister grof Bylandt-Rheid v poslanca Šukljeta. To je bilo že davno, a stara ljubezen ne zarjavi, kakor nam pričajo romani, in roman je tudi to, kar je „Narod“ natvezel prošlo soboto — in sicer eden boljših romanov, kar jih je poteklo izpod dr. Tavčarjevega peresa.

Iz dejstva, da je grof Bylandt zaljubljen v Šukljeta, so se torej začeli razvijati vedno bolj vznemirljivi dogodki, zlasti odkar je še svoje glavo pritaknil zraven grof Pace, dr. Tavčarju posebno neprijetna oseba, in zdaj „ta trojica stika glave skupaj in premišljuje, kako bi bilo mogoče kranjske klerikalno stranko izveliči iz obstrukcijskega blata“. Prišlo je tako daleč, da se „vlada prilizuje klerikalcem na vse mogoče načine“. Kaj vse ljubezen — ne stri!

Zdaj so pa klerikalci z vlado naredili komplot in so poklicali na pomoč kugo, lakoto in vojske. S temi tremi zli bodo zdaj prevlekli našo demovino.

Največji zločinec pri tem je bil „Slovenec“, kateri je igral vlogo krvoločnega hujskarja in je zaračljal s sabljo, tako da se je splašila sosedna Italija. Popolnoma resno pripoveduje „Narod“, da je vlada porabila „Slovenca“ za to, da popularizira misel na vojsko z Italijo. Pri tem je postopala jako tajno. Vladni organi so namreč — tako pripoveduje „Narod“ — dali „Slovencu“ na razpolago podatke o nameravanem bombnem atentatu v Trstu in o strateškem položaju Avstrije. To se je zgodilo direktno na migljaj centralne vlade dunajske. Saj podatki „Slovenčev“, ki popolnoma odgovarjajo istini in so zbudili splošno pozornost, niso mogli priti od drugod, kakor iz dobro poučenega vira.

Potem je stopil v zvezo z našim komplotom poslanec Biankini, kateri je govoril v državnem zboru prepričevalen govor z neovrgljivimi dokazi, da se mora Avstrija pripraviti za obrambo svoje moči na jugu in da mora okrepiti jugoslovanski živelj, kot najboljšo svojo oporo na jugu. Biankini so napadli najprej hrvaški liberalci, zdaj pa meče tudi „Narod“ vanj polena.

„Ali hočejo klerikalci s tem svojim postopanjem dobiti vladne in najvišje kroge na svojo stran? Ali so morda celo podkupljeni?“ S temi vprašanji si beli „Narod“ svoje glavo in konstatira: „Tako je in nič drugače! Saj so Jugoslovani že v enakih okoliščinah glasovali za rekrutno predlogo, ne da bi bili zato deležni cesarske pohvale!“ Sicer ni logike v teh razmotiranjih, a vidi se, kako pečejo liberalce.

Ker so se torej „klerikalci“ izjavili za to, da naj Avstrija brani svojo posest in naj „Isti“ ne pusti, da bi Italija vzela Trst in katerikoli kos slovanske zemlje, morajo torej liberalci seveda reči nasprotno.

Glasi liberalne stranke izjavlja zato:

„Mi Slovenci nimamo nobenega vzroka se navduševati za Avstrijo, ki je nam vsekdar vračala nemilo za drago, mi nimamo prav nobenega interesa, da bi prelivali svojo srčno kri za ono in isto Avstrijo, ki je nas za naše usluge vselej samo bila, tepala in potiskala ob tla, še manj pa imamo povoda se navduševati za vojno, ki bi jo vojevala naša ljuba Avstrija! Sicer pravi stara prislovica, da je „dulce et decorum pro patria mori“, a mi Slovenci se ne moremo ogreti za to načelo. Kaj nam mari Albanija, ako je zasedejo Italijani? Ali nam bode kaj hasnilo in koristilo, ako to Albanijo potisne v svoj jarem naša Avstrija?“

Tukaj se pa roman neha in začenja se krvava resnica. Liberalna stranka, katero tvorijo pri nas večinoma c. kr. uradništvo, ista stranka, za katero so glasovali pri vseh volitvah večinoma c. kr. uradniki, tista stranka, ki ima na Dunaju in v Ljubljani med poslanci c. kr. uradnike, tista stranka, ki se smatra pri nas kot edino za vladanje poklicano stranko, izjavlja zdaj odkrito in naravnost: Mi nimamo nobenega vzroka se navduševati za Avstrijo!

A to je stvar, katero naj gospodje sami med seboj obravnavajo z ustavovnim veloposestvom! Pa ti ljudje postajajo predrzni in groze.

Liberalna stranka izjavlja, da ne bo pripustila nobene volilne reforme za kranjski deželni zbor, katera ne bi liberalcem zagotavljala večine v deželnem zboru in odboru. Na prsi se bije in deklamira baronu Gautschu in grofu Bylandtu:

„Vlada si lahko prihrani vsak poizkus posredovanja, kajti naša stranka ne bo kapitulirala. Naša stranka ima dovolj notranje moči, da bo lahko vodila najbrezobzirnejši boj in onemogočila vsako enostransko akcijo. Če se torej vladi zdi potrebno klerikalno obstrukcijo v deželnem zboru zamenjati z narodno-napredno obstrukcijo, če se ji zdi potrebno znesti boj tudi v druge korporacije in zanetiti direktni boj tudi proti vladi, potem se lahko zastran nas vda klerikalnim zahtevam. Mi smo pripravljeni.“

S tem smo pa zopet zašli — v roman. To vpitje je podobno grožnji fantiča, ki dviguje pesti, se baha, kako je močan, potem pa steče in se skriva. Pri prvih volitvah naj ostane uradništvo doma — in liberalna stranka je bila, tudi brez volilne reforme. To je tista moč, s katero toliko grozi! Liberalna stranka je za obstrukcijo nesposobna in upije samo zato, ker ima po krivičnem volilnem redu oblast v rokah. To upitje je zadnji glas od strahu prevzetega mogočnega, ki samo z bahavostjo še upa vzdržati svoje stališče. Ko bo njih moč zlomljena, bodo najponižnejši in najprirednejši otročiči in bodo z vdano pohlevnostjo poizkušali dobiti vpliv, ki ga sedaj branijo s hripavo kričavo predrznostjo.

Prižajajte nam z romani! Čas je za resno delo!

Rusko-japonska vojska.

Japonci zasledujejo Ruse dalje.

London, 20. marca. Reuterjev urad poroča 16. t. mes. iz Okuovega glavnega stana: Japonci so si hitro opomogli od izgub, ki so jih trpeli v bitki pri Mukdenu, medtem, ko so ruske čete na umikanju od dne do dne bolj demoralizovane. Kuroki je še vedno na čelu zasledujočih japonskih čet. Zasledovanje po desetdnevni bitki pri Mukdenu sedaj, deveti dan, še traja ter se razprešira v dolžini več kot 80 milj. Med zasledovanjem se vrše večkrat boji in vsak dan je vjetih več Rusov.

London, 20. marca. Rusi, ki so se umaknili preko gora iz Sienkjena, so v usmiljenja vrednem položaju; od Japoncev so popolnoma obkoljeni ter nimajo nobenih živil, vsled česar so prisiljeni, klati konje.

Kolin, 20. marca. „Köln. Zeitung“ poroča: Po poročilu „Novega Vremena“ je bilo 17. t. mes. v Čantafu sežganih mnogo zalog, mnogo pa so jih Rusi odpravili seboj. Japonci baje pričenjajo novo obkoljenje. Iz Harbina poročajo 18. t. mes, da Kitajci zagotavljajo, da bodo Japonci 10. aprila že v Harbinu. — Med Mongoli se širi vest, da je vdrl močan japonski oddelek ob ozemlju, zahodno od Simintina. Glasovitega hunhuškega voditelja Mocirja so vjeli krščanski Kitajci ter ga izročili Rusom Dne 16 t. m. so ga prepeljali v Boduno, kjer sedaj pričakujejo dohoda Japoncev.

Tokio, 20. marca. (Uradno). Oddelek japonskih čet je zasedel Kajuan severno od Tjelina. Sovražnik je poizkusil protinapad, a je bil odbit. Zažgal je most na mandarinski cesti severno od Kajuna ter razdril del železniškega mostu. Mnogo ruskih topov se je našlo zakopanih v bližini Mukdena.

Mobilizacija.

Berlin, 20. marca. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Mobilizacija 6. armadnega zbora je gotova stvar. Poleg tega bo odšlo v Mandžurijo več kazaskih divizij od Dona.

Srbski princ Arzen.

Belgrad, 30. marca. Princ Arzen, brat kralja Petra, ki je bil v Mandžuriji, je obolel ter se zdravi v južni Rusiji ob Crnem morju. Prihodnji mesec zopet odide na bojišče.

Neednost ruskih poveljnikov.

London, 19. marca. Lord Brook, bivši poročevalec pri ruski armadi, zavrača napade na ruske častnike in jih hvali, da so izvrstno izpolnjevali svojo dolžnost. Pričuje se pa nad poveljniki armad, ki so se vedno prepirali med seboj in niso kazali nobene odločnosti proti sovražniku. To je bil glavni vzrok vsem neuspehom. Zdaj je položaj Ojajmov ves drugačen, kakor je bil po Ljaojanu, kajti zdaj je njegova moč dvakrat toliko, kakor ruska, in v njegovih rokah so velikanske zaloge, ki so jih Rusi pustili.

Zakaj je bil Kuropatkin odpoklican?

Peterburg, 20. marca. Car je dne 16. t. m. dobil od Kuropatkina brzojavko, v kateri prosi, da bi smel en mesec prebiti v Peterburgu na počitku. Car je bil vsled tega silno nevoljen. Pokliče k sebi generala Hesseja, Kuropatkinovega prijatelja, in mu pokaže brzojavko. Jezni car je lastno-ročno napisal dve brzojavki, eno za Kuropatkinu, ki mu naznanja, da sprejme njegovo demisijo, drugo za Lineviča, ki ga imenuje za nadpoveljnika armade. Kuropatkinova usoda je bila odločena v malo trenutkih.

Kuropatkin poveljnik prve armade?

Peterburg, 20. marca. General Kuropatkin je dobil na svojo prošnjo od carja dovoljenje, da sme prevzeti poveljstvo

prve armade. Vrnil se je zopet na bojišče ter je 19 t. m. prevzel poveljstvo nad prvo armado. Grippenberg, ki je isto prosil carja, ni bil uslišan.

Peterburg, 20. marca. Vest, ki jo priobčujejo mnogi listi, da je bil imenovan Kuropatkin za poveljnika prve armade, je treba vzeti zelo previdno.

Ruske priprave.

Berlin, 20. marca. „Berl. Tgblt.“ poroča iz Peterburga: Med ruskim častniškim zborom je opaziti po porazu pri Mukdenu zelo bojaželjno gibanje. Iz vseh vojaških okrajev Rusije prihajajo na vojno ministrstvo mnogobrojne peticije častnikov, ki prosijo za premeščanje na bojišče. Poleg častniškega vprašanja se vlada resno bavi tudi z vprašanjem glede streliva. Vsled štrajka v državnih tovarnah je čutili pomanjkanje patron in krogelj, tako da so morali za več milijonov naročil oddati v Nemčijo.

Ranjenci.

Peterburg, 20. marca. Za sprejemanje ranjenec iz bitke pri Mukdenu je jako pomanjkljivo preskrbljeno. Za 70 tisoč ranjenec je le 60 zdravnikov in 150 strežnic. Vsled tega se vrše v poljskih lazaretih strašni prizori.

Linevič poroča.

Peterburg, 20. marca. Linevič poroča včeraj, ob 9. zvečer: Po poročilu poveljnika druge armade se boji niso vršili. Od prve in tretje armade niso došla poročila. Nadzoroval sem iz Rusije došle čete. Drže se izborni in njih zdravstveno stanje je ugodno.

Veliki knez Nikolaj.

„Echo de Paris“ poroča, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič odklonil mesto generalissima. Velikemu knezu se je naročilo, naj preišče položaj v armadi. Veliki knez se bo na neki postaji transibirske železnice sešel z vračajočim se Kuropatkinom, ki ga bo podpiral pri njegovem poslu. Šele na podlagi teh preiskav in poročila velikega kneza se bo končno ukrenilo glede vprašanja ojačenj ali pa morebitnih mirovnih pogajanj. Nekateri diplomatični krogi so mnenja, da se mirovna pogajanja lahko prično po iniciativi Kitajske. Kitajska, na katere ozemlju se vrši vojska, bi lahko pozvala obe stranki, naj nehata z vojsko na nevtralnih tleh. Tak poziv bi imel uspeh. Toda doslej še ni nobenega dejstva, ki bi govoril za to, da se bodo pogajanja pričela na tak način.

Kje je sedaj ruski glavni stan?

Pariz, 20. marca. Vojni dopisnik „Matina“ poroča v soboto iz Harbina, da je ruski glavni stan prestavljen v Scuzinki, 250 km. severno od Tjelina. V Harbinu se nahajajo vsi vojaški atašeji.

Rusko brodoge.

V četrtek je rusko brodoge odplulo iz Nossi-Beja. Brodoge Roždestvenskega je imelo skupno z eskadro Folkerzama sedem bojnih ladij, 8 križark in 12 do 15 rušilcev torpedov, več pomožnih križark ter primerno število transportnih ladij. Roždestvenski pričakuje še eskadre Nebogatova, ki je 13. t. m. došla v Sudo na Kreti. Odtod do Džibutija traja vožnja 10 do 12 dni. Ker pa brodoge Nebogatova obstoji iz pet vojnih ladij in ene križarke, Roždestvenski ne bo odplul v Indijski ocean, predno se ni združil z Nebogatovom. Zato je verjetno, da mu je odplul naproti proti Džibutiju, kjer se bosta združila. Rusko brodoge bo potem jako močno in v kratkem bomo morda čuli o pomorski bitki. Ruska zmaga na morju bi takoj izpremenila ves položaj v Mandžuriji.

Japonska šola za vohune.

Iz Peterburga so sporočili slovansko-rom. uradu: Glasom nekega poročila „Uradnega lista za mandžursko armado“ so Japonci v Inakavu ustanovili posebno šolo za vohunstvo, v kateri se vzgajajo Kitajci za vojne vohune. V to šolo se sprejemajo le

taki gojenci, ki so posebno premeteni in lokavi. Velika važnost se polaga tudi na znanje ruskega jezika. Pouk se razteza pred vsem na predmete, ki si jih je treba ogledati, potem na način, kako se najuspešneje izvršuje ogledovanje, končno na obliko primernega izdelovanja vohunskih poročil. Vojaske vohuni iz te šole se dele v dve stopinji; vohuni prve stopinje prejemajo na mesec 300 rubljev, drugi pa 100 rubljev.

Japonski rušilec potopljen.

London, 20. marca. "Daily Telegraph" poroča iz Jokohame včeraj, da so Japonci med viharjem izgubili ob Indokini enega rušilca torpedovk.

Tujci na Japonskem.

London, 20. marca. "Daily Telegraph" poroča včeraj iz Tokia: Tujci na Japonskem so podpisali 50 milijonov jenov četrtega notranjega posejila.

Japonci na Filipinskih otokih?

"Standard" priobčuje senzacionalen razgovor z Mr. Hullom, predsednikom vojne komisije ameriškega zveznega senata, iz katerega je razvidno, da so si v Zjed. državah popolnoma v svesti rumene nevarnosti. Hull pravi: "Z naprej vidim mednarodne homatiije. Japonske zmage so prebudile in utrdile v njih prepričanje, da morejo zmagati in druge Japonci goje želje, da se polaste Filipinov. Lahko vam rečem, da ameriška vlada smatra položaj za nevaren. — Zjed. državam je treba ravno tako velike mornarice, kakor jo ima Angleška, da se morejo uspešno upreti agresivni japonski politiki. Naše izdatke za mornarico moramo podvojiti. Po tej vojski bodo Japonci izkušali kupiti Filipine z denarjem, ki ga bodo dobili od Rusije za vojno odškodnino. Ako bomo to odklonili, tedaj lahko pričakujemo neprijetnosti.

Hull tudi predlaga, naj Amerika Filipine proda Japoniki, ker se tako izogne gotovim poznejšim razporom z Japonsko.

Japonski poslanik v Washingtonu je izjavil, da Japonska ne namerava anektirati Filipin in da hoče ostati dobra sosedka Američanom. Rumena nevarnost za Ameriko ne obstoji.

Ameriško časopisje se bavi z vprašanjem, kako bi Amerika branila Filipine proti Japoncem. Da se širi po otokih japonska agitacija za vstanek proti Ameriki, je gotovo. Če Japonci zasedejo filipinska pristanišča, potem se Američani lahko kar odpovedo tem otokom, ker jih ne dobe več nazaj. Zato bo treba omejiti japonsko oblastnost.

Ruski buržoaziji.

Metropolit Antonij objavlja značilno pismo, katero ponatiskujejo razni časopisi. Najprej popisuje žalostno stanje Rusije, potem pa nadaljuje:

Poglejte, kako gorje je zavladalo nad Rusijo! Nič nam ni več svetega, nič nedotakljivega. Strah božji je ponehal, sirovi egoizem svedobnih nadljudi se je ljudem prijel. Glejte: Prišel je prvi teden postnega časa! Z njim se je pa kar izgubila tudi naša začasna zdržnost in naša kratka zmernost. Po mestih že vse hiti zopet v gledišča in koncerte; življanju, razkošju in nasladnosti se udaja družba. Cerkev moli za pokoro in naši bratje na bojišču zdihujejo, umirajo za nas. . . A kaj to nam mari? Vino, gledišče, ples in požrešnost. . . Naše duševne rane so vedno večje, in nihče ne misli, da bi jih ozdravil. . .

Zbudi se vendar, Rusija sveta, Rusija pravoslavna! Zasramuj se, Boga se ustraši! Vrži s sebe umazanost pregrehe! Spokori se, posveti se, očisti se, in Gospod ti pomore!

Japonski Gibraltar.

"Ruskoje Slovo" piše: Tri leta pred sedanjo vojno je Japonska s pomočjo nemških, angleških in ameriških inženerev zgradila v sredi morske ožine Uruga, pri vходу tokijskega zaliva na neznatni skali Yokozuka, ki neposredno čuva nad bogatim mestom Yokohama, trdnjavo po vzoru one v Gibraltarju, le še enkrat tako močno. Ako si predstavljamo Bosporus zaprt po taki močnem trdnjavi, obsejani okrog in okrog z nešteto minami, ali si moremo misliti, da bi kakva veselica mogla priti v Carigrad? In Tokio in Yokohama sta mesti, ki ju brani pred sovražnikom mogočna nepremagljiva trdnjava Yokozuka.

Vse ladje, ki vozijo skozi morsko ožino, jadrajo mimo Yokozuke silno počasi in z največjo previdnostjo. Pri tej vožnji se morajo poslužiti specialistov, ki poznajo razmere, ker podvodne mine menjavajo od časa do časa svojo lego. Pred ladjami vozi previdno mali parnik, da jim kaže pot, a od brega in od stražnih brodov se čujejo v enomer signali. Od prave trdnjave ni skoro ničesar videti; nič ne sivo skalovje, sploh pa krasna okolica. Drevje, grmovje — vse v najlepšem cvetju! Ladje vozijo nad peklo, a v krasotah bajke.

In ta Yokozuka je namenjena v sedanji vojni igrati velikansko vlogo. Enkrat bi jo bila že skoro igrala. Citatelji časopisov se morda še spominjajo na predzen izlet ru-

skega vladivostoškega brodograja pod admiralom Jesenom, ki si je upal skoro v vodovje najvažnejših japonskih luk.

Vključ silnemu ogorčenju, ki je zavladalo na Japonskem zaradi nesposobnosti admiralu Kamimure, da bi ruske križarke vjel, ni vendar izgubil nikdo zaupanja do vlade. Tudi izmed tujcev, bivajočih v velikem številu v Yokohami, ni nikdo občutil strahu, — vse je zaupalo japonski vladi. Le tega nikdo ni vedel, kaj pomeni ta "nesposobnost" admiralu Kamimure in zakaj da ni odstavljen. Ali vlada je vedno odgovarjala: "Ruske križarke se sicer nahajajo v japonskih vodah, a nevarnosti ni nobene!"

In to je zadostovalo! Danes je stvar pojasnena. Kamimura je imel nalog, ruske križarke zgrabiti v zasedo in jim dati priliko, da bi si upale daleč v japonsko vodovje, pred one grozno Yokozuko. Kamimura se je hotel Jesena navidezno izogibati in mu puščati prosto pot, potem ga pritiskati ob straneh in ga poditi pred seboj. Ko pa bi bili ruski kolosi v podminiranem vodovju, takrat pa bi začeli delovati pod njimi peklenški stroji; — baterije japonskega Gibraltarja bi začele grmeti in ruske križarke bi bile v pravem pomenu besede raztrgane na kose. To zabavo so si hoteli privoščiti smrtni sovragi Rusije v Tokiu! In res, ruske brodovje si je upalo dalje in dalje. Bilo je kratkih pet ur oddaljeno od Yokohame. Le tri male topničarke so bile usidrane pred jokohamsko bogato luko. Vse je vedelo, da se bližajo mestu ruski pomorski kolosi. Na obrežjih je stalo vse črno ljudstva in v mestu je vladala velika napetost. Vtis je bil uprav grozen, ali nikdo se ni bal, nikdo se ni tresel, kajti vlada je v enomer kričala: "Brez strahu! Nobene nevarnosti!" Vse je čakalo nestrpno na izid in je slepo zaupalo vladi.

Za hrbotom ruskega brodograja so med tem križale tri do štiri japonske bojne ladje. Te ladje so prežale na trenutek, ko bi prijadralo rusko brodovje v mersko ožino in bi potem takoj prihitele in zaprle izhod, da bi nobena ruska križarka ne mogla editi podmorskimi minam in baterijam Yokozuke. Japonci so računali na vročkrvnost in bravuro ruskih pomorščakov — take blizo japonskega obrežja! Pa bi ne jadrili pred Yokohamo in ne vrgli vsaj nekoliko bomb v mesto?! To bi odmevalo po celem svetu. In še tako prosta pot, — brez ovire!

Ali ne! Japonci so delali račun brez ruskega krčmarja, — njih veselje se je spremenilo v pusto — razočaranje! Rusko brodovje je hotelo za nerca imeti tega sovražnika in — ni šlo v past! Jesen je tik pred pastjo obrnil in pokazal Kamimuri — hrbot. Zdaj pa jo je ubral Kamimura za njim, — ni bil več "nesposobni admiral", ki zasluži biti odstavljen, zdaj se je požuril, da bi Jesena vendar še dobil v pest, ko se mu ni posrečilo, zgrabiti ga pred Yokozuko.

Yokozuka pa je vendarle imenitna trdnjava, da malo taci, — pravi japonski Gibraltar, — o kateri je neki strokovnjak dejal, da brani "trebuh in vrat" Japonske, — ako pa tudi "srce", to se ne ve.

Ameriško-japonski dogovor.

Pariški dopisnik "Berliner Tageblatt" poroča od dobro poučene strani, da je japonska vlada sklenila z neko ameriško družbo dogovor. V dogovoru se glasi, da bo družba preskrbela japonski denar za nadaljevanje vojske. Družba obstoji iz oseb, ki se pečajo z ribarstvom, prodajo kožuhov i. t. d. Japonska bo izkušala doseči pri mirnih pogajanjih za ameriško družbo dovoljenja, da sme ribariti in loviti v onih krajih vzhodne Azije, kjer so bili doslej gospodarji nad lovom izključno le Rusi. To je prvi korak, da Amerika raztegne svoje posesti tudi na azijsko celino.

Stvar sama na sebi ima trgovski značaj, ki pa se utede izpremeniti v političnega.

Položaj na Češkem.

"Narodni Listy" pišejo z ozirom na češki deželni zbor: Vlade dolžnost je, omogočiti deložnost češkega deželnega zbora. Kakor so klical svoj čas Nemci: "Brez državnega zbora ni češkega deželnega zbora", tako kličemo mi danes: "Če ne bo delož češki deželni zbor, tudi državni ne bo". V nedeljo je imel češki radikalec dr. Baxa shod v Kolínu. Naznanil je, da bodo pričeli v državnem zboru Čehi zopet obstrukcijo, ker ne odnehajo Nemci in pa z ozirom na nezadovoljnost češkega ljudstva s tem, da so Čehi v državnem zboru prenehali z njo. V Preravi je imel 19. t. m. moravski češki agrarec poslanec Prasek shod. Rekel je: Naše geslo je boj za carinsko ločitev od Ogrske.

Ustanovitev mednarodnega kmečkega zavoda.

V nedeljo so na Dunaju zborovali kmečki zastopniki iz Avstrije, Nemčije in Spanije. Posvetovali so se o nameravani ustanovitvi mednarodnega kmečkega zavoda. Posvetovanje je vodil knez Karol Auersperg. Prvi je govoril David Lubin iz Kalifornije, ki je pojasnjeval, kako stališče zavzema v tem vprašanju rimska komisija, ki vodi vsi

zadevo. Pri posvetovanju je bil tudi navzoč zastopnik rimske komisije princ Borghese. Odobrili se načelo, da bodo razprave mednarodne in se bodo ozirali le na skupne koristi vseh poljedelcev na svetu. V zavod bodo voljeni zastopniki kmečkih organizacij.

Novela k zakonu o kongruui.

Listi poročajo: Vlada namerava v najkrajšem času predložiti zbornici novelo k zakonu iz l. 1898. o kongruui dušnih pastirjev. Tezadevne razprave med naučnim in finančnim ministrstvom so končane. Trajale so nekaj nad en teden. Zakonski načrt je sedaj pri vladarju, da ga sankcionira, predno bo predložen zbornici. Novela se peča z zvišanjem pokojnin dušnih pastirjev, z zvišanjem aktivno delujočih dušnih pastirjev in z nekaterimi manjšimi izpremembami zakona z l. 1898. Zakon nameravajo uvesti stopnjevale v štirih stopinjah. Zbornica ga namerava rešiti pri proračunski postavki: bogočastje.

Izjava ministra za deželno brambo Schönaicha.

Schönaichova izjava o skupnosti armade je vzbudila občno pozornost. Zlasti se ž njo nezadovoljni Mažari. Tudi Tisza se je v nekem razgovoru jezil čez Schönaicha, češ, da Schönaichove izjave ne soglašajo osobito glede honvednega topništva in novega vojaškega kazenskega reda z dogovori obeh vlad. Cudil se je, da je sedaj po korektnem Gautschevem govoru posegel Schönaich v zadevo. Tisza je rekel, da bi bilo umestno, če bi v ogrskih polkih uvedli zastave z barvami nekdanje ogrske vladarske rodovine Arpadov. Barva te dinastije je bila belo-rdeča, ki sta tudi barvi habsburškega grba. Ogrski brzojavni urad je dementiral izjave Schönaichove, češ, da listi niso poročali natančno njegovih izvajanj.

Cesar na Ogrskem.

Včeraj popoldne je cesar zaslišal v Budimpešti grofa Andrassyja. Na Tiszov nasvet je cesar naročil Andrassyju, naj pod gotovimi pogoji sestavi novo ministrstvo. Andrassy se še ni izjavil, če sprejme sestavo novega ministrstva ali ne. Po zaslišanju je Andrassy rekel, da vztraja vladar na stališču, ki ga je zavzel 21. februarja. Predno bo obvestil vladarja, če sestavi ministrstvo, se hoče še posvetovati z voditelji opozicije, katerim bo pojasnil vladarjevo stališče. O izidu tega posvetovanja bo obvestil vladarja. Cesar je rekel Andrassyju, da bo moralo novo ministrstvo vladati po določenih nagodbah iz leta 1867., ker se večina novoizvoljenih poslancev strinja z določenimi nagodbah.

Opozicionalno časopisje naglašja, da merajo opozicionalni poslanci držati svojim volivcem dano obljubo. Brez novih koncesij v armadi se ne sme sestaviti novo ministrstvo iz srede opozicionalnih poslancev. Splošno mnenje je, da Andrassyju ne bo mogoče sestaviti novega ministrstva. V sedanjih razmerah je edino mogoče poslovno ministrstvo, kateremu bi morebiti dovolila zbornica državne potrebnosti. "Budap. Hirlap" poroča, da namerava vladar poveriti sestavo novega ministrstva predsedniku ljudske stranke, grofu Zichyju. Tudi o finančnem ministru Burianu so razširjena poročila, da bo imenovan za ministrskega predsednika.

"Magyar Hirlap" naznanja sledeče ministrstvo: predsednik grof Zichy jun., minister za latere grof Khuen-Hedervary, finančni minister Lang, trgovinski minister Daniel, hrvaški minister Tomašić. Tisza je v liberalnem klubu govoril. Rekel je, da je položaj jako resen, a položaj se mora razjasniti v nekaj dnevih, ker namerava zapustiti svoje mesto, predno bo zborovala zbornica. Tisza je v sedanjih razmerah za brezstrankarsko ministrstvo.

V Šopronju je govoril liberalni kandidat grof Szechenyi liberalnim volivcem. V svojem govoru je izjavil, da je odločen privrženec nagodbe iz leta 1867. Govornik je naglašal, da je proti carinski ločitvi, ker bi posledic ločitve ne prebolel kmečki stan. Mažarsčina kot poveljni jezik se bo razvila samaobsebi, ko bo v armadi dovolj mažarskih častnikov.

Dogodki na Ruskem.

Borisov, 20. marca. Dva eskadrona dragoncev sta odrinili v Berezino in v Kojdanov. V Berezini so povzročili judje nemire, v katerih sta bila ubita policijski komisar in neki policist.

Cita, 20. marca. Načelnik Transbajkalske železnice je dal na orožništvo navedila, kako stražiti brzojavno progo. V posebnem oklicu naznanja, da sprejme ravnateljstvo uradnike pri brzojavnih uradih. Poročajo, da telegrafisti še stavkajo. Železniški delavci so prenehali stavkati.

Varsava, 20. marca. Naučna uprava je zopet otvorila srednje šole in grozi, da bo relegirala vse dijake, ki ne bodo prišli k pouku.

Berolin, 20. marca. Policija straži poslopje ruskega konzulata v Berlinu, ker

sumi, da ga nameravajo napasti berlinski Rusi.

Reserva zlata Rusije.

Peterburg, 19. marca. Dne 17. t. m. je znašala reserva zlata v državnih bankah 897 in pol milijona rubljev, zlata v državnih blagajnah in pri raznih inozemskih bankirjih je bilo 453 milijonov rubljev, kar znaša skupno 1.349.500.000 rubljev.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. Deset let vztrajnega dela kot kapelnik pri operi ni karsibodi. Koliko truda, celó jeze ga to stane! Končno pa ne žanje za vse niti "slave niti blaga". O tem bi znal mnogo povedati kapelnik slovenske opere g. Hilarij Benešek, kojemu v korist se je v soboto pela opera "Poljub". — S polnim prepričanjem priznamo, da ima pri uspehih, katere je dosegla naša opera (slovenska je sicer ne moremo imenovati) dobro tretjino zaslug g. Benešek, ki že nad deset let z železno energijo vodi orkester in pevski ensemble. Čestitamo mu in obenem želimo, naj nam ostane ohranjen tudi v bodoče. Da živa spoštovanje vseh pevcev, pevk in obeh zborov, prepričal se je na svojem častnem večeru. Zbor mu je poklonil krasno blazinico, na kateri je prišla lira, obstoječa iz svetlih kronic — vmes tudi nekaj zlatih; solisti pa so mu dali zelen lavenov šopek s palmovo vejjo, na katerem je bilo tudi privezано darilo. Občinstvo in drugi, za katere se je trudil v prvi vrsti, so mu dali pa — nič! Pač: samo "dulce, non utile". Gromovit aplavz in pa trikratno zvanje na oder. Obisk, posebno v ložah, bi bil lahko boljši; Benešek bi bil to zaslužil. — "Poljub" ni, kakor se trdi, najboljšo glasbeno delo Smetane; — ima mestoma mnogo sličnosti s "Prodano nevesto", vendar pa nas je veselilo čuti to delo velikega mojstra zbog njegove melodioznosti. Omenjamo lepi duet "Kaj sreča, oh, ni kriva"; arijo "ob zibelj"; potem duet, ki se pričena "Naprosi jo, bedaček ti, in videl bodeš, kaj stori" in končno jutranjo pesem (škrjančku). Te točke so pravi biseri. Bile so pa tudi tako pete, da je bilo veselje, zakar zaslužijo vso pohvalo gospe Skaleva, gđe. Klemensova ter g. Orželski in posebno g. Oufednik, ki je bil tako izborno razporejen kot nikdar popred. Njegov močni in velesimpatični bariton je prišel tu do posebne veljave. Prav dobra sta bila g. Peršl ter gđe Stelzova. — V nedeljo sta bili dve predstavi. Zvečer se je ponovila opera "Poljub" z istim uspehom, kot se je pela prejšnji dan. O popoldanski predstavi "Devica Orleanske" moramo pa to-le pripomniti: Če se hoče popoldne dati klasično delo, je to prav. Ampak potem naj se pa tudi predstavlja kot se spodobi — gladko. Saj ni res, da je za popoldansko občinstvo vse dobro. Drama je bila itak močno skrajšana, tako da lahko rečemo, da so se predstavljali le fragmenti iz nje. Naravnost mučni so bili prizori, pri katerih je ostajal prazen oder pri odprtih sceni. To je neodpustno in nedopustno! Če g. Boleška misli, da je estetično, če se na odru mogočno odkašlja in prav po gorjansko pljune, mu povemo, da se jako moti. Prav dobra je bila gđe. Spurna, ki je vobče vedno vestna in marljiva igralka. — Izmed občinstva se nam je sporečilo željo, da bi intendant slov. gledališča opero "Carmen" letos še enkrat uprizorila.

* Venec slovenskih povestij. VIII. knjiga. Obsega 12 povestij. Tiskala in založila "Goriška Tiskarna" A. Gabrček 1905. Cena 1 K 20 v., po pošti 1 K 30 v.

Dnevne novice.

"Slovenski Narod" o cesarjevi zahvali. Glasilo liberalne stranke piše: "Vsekakor je glasovanje 'Slovenske zveze' za rekrutni zakon v zvezi z Biankinijevim govorom in cesarjevo zahvalo nekaj zelo zornetnega in nam se močno, močno zdi, da v okolici 'Slovenske zveze' že nekaj silno smrdi". Tako piše o cesarjevi zahvali glasilo našega uradništva! Lepe razmere so zavladale pod sedanjim režimom v kranjski deželi! Smrdi seveda liberalcem, ker postaja vedno jasnejša njihova nezmožnost, slabotnost in propalest.

Patriotizem liberalnih graščakov. Bilo je l. 1898. V državnem zboru se je razpravljalo o čeških jezikovnih naredbah. V viki in buki, ki jo je gnal nemški šovinizem proti mrvcici ravnopravnosti češkega jezika, se je oglasil tudi zastopnik "ustavi zvestega" veleposestva. Majhen možic, čokat, krepkega glasu je večinoma mižé patetiško deklamiral sila neumne fraze in pozival vlado, naj razveljavi naredbe. Parkrat je zastokal: "Iz najgloblje

glebine svojega patriotskega čuvstvovanja kličem" . . . Ministrski predsednik Thun je poslušal in ob ponovljeni „najgloblji globini“, je siknil: Ein falscher Kerl! Pod vsenemskim Wolf Schönererjevimi terorizmom se je vodil boj proti ravnopravnosti. Ta terorizem je obvladal tudi liberalno veleposestvo. In nastopilo je sklicevanje se na svoj patriotizem. Kaj nas briga Avstrija? vpije „Slovenski Narod“. In s stranke, ki jo zastopa ta list, je proti večini našega ljudstva zvezano liberalno veleposestvo. „Iz najgloblje globine svojega patriotskega čuvstvovanja“ hujska že dolgo vse faktorje proti nam. „Eine falsche Clique! . . .

Konkurenca kaznilnic malim obrtnikom postaja že neznosna. Ne-le deželne, tudi celo c. kr. državne kaznilnice, zadnje celo v večji meri, izvršujejo vsa mogoča dela, ki si jih je le možno misliti. Tako je v mesecu januariju t. l. poslala c. kr. kaznilnica v Gradcu raznim uradom, med temi tudi vojaškimi, cenilnik, ki obsega nič manj kot 8, reci: osem pol! Tu se ti ponujajo vsi krojaški izdelki od nog do glave, tudi ženski izdelki, krila, celo korzeti itd., vse uniforme za vojaške in civilne uslužbenke; vsi lesni izdelki sobne in pisarniške oprave, kakor tudi oprave za vojašnice, televadna orodja in drugo Crevljarski, kartonažni, kovinski in še mnogi drugi izdelki: skratka vsa v obrtno stroko spadajoča dela se na ta način usiljujejo. Prizadeti krogi: na noge!

V stalni pokoj je šel č. g. Simon Incko, župnik v Žabnicah.

Prvi natis nove knjižice prevz. kneza in škofa „Ali Boga Stvarnika res ni treba? Olikanim Slovencem, posebno onim v Ljubljani“ je pošel Drugi natis izide konec tedna in se bo dobil v Katoliški Bukvarni. — Knjižica velja sama za se po pošti naročena 28 vin.

Občinski urad kočevski si je izmislil nekaj prav posebnega. „Südmarka“ vabi vse kočevske občine, da naj pristopijo k njej. Oklic je podpisan od predsednika dr. Ericha Schreyerja v Kočevju. Ta vabila pa razpošilja kočevski občinski urad v uradnih kuvertah kot poštne prosteslužbene dopise. To je brez dvoma varanje pošte, kajti „Südmarka“ doslej vendar še ni uradni oddelek kočevskega „Stadtamta“. Ali imajo pa Vsenemci posebne privilegije?

Promoviran bo jutri, 22. marca, ob 1. uri v Gradcu doktorjem prava gosp. Ožbalt Ihačnik, c. kr. avskultant v Celovcu.

Obrtna razstava v Gorici. V Gorici je bila v soboto otvorjena razstava oblek in obuval. — Dunajska zveza delavniških voditeljev ustanovi podružnico v Gorici. Glavni namen te zveze je preskrbovanje za starost.

Ponesrečil se je Alojzij Merselj, oglarja sin, v gozdu Peščenik. Ko je minoli petek vozil po še sneženem potu navzdol drva za kopo, pritisnile so ga sanke k bukvi, da je revež čez pol ure izdihnil.

Vinski semenj v Krškem, ki se vrši jutri, v sredo, dne 22. t. m., na vrtu, oziroma v steklenem salonu gospoda Fr. Gregoriča v Krškem, obeta biti prav dobro obiskan. Dolenjski in spodnjestajski vinogradniki, ki svojih vin še niso prodali, prinese mnogo vinskih vzorcev. Večina ljubljanskih gostilničarjev pojde že danes v Krško. Danes bo najbrže ondi tudi koncert.

Zavlačevanje vprašanja o pokojnih zasebnih uslužbenecih. Poslanec vitez pl. King je v zbornici vložil peticijo trgovskih zbornic, ki prosijo, naj se vprašanje o pokojnih zasebnih uslužbenecih za toliko časa odgodi, dokler ne bo pričela zbornica razpravo o delavskem invalidnem in starostnem zavarovanju.

Stavka pekovskih pomočnikov se je pričela na Reki. V sedmih pekarnah se dela, ker v njih delajo samo ženske.

V Opatijo je prišlo letos do dne 15. t. mes. 11.763 tujcev. Toliko tujcev v Opatiji še v nobeni sezoni ni bilo.

Imenovan je za zdravnika v St. Vidu nad Ljubljano g. dr. Lapajne, zdravnik v Trstu. — C. kr. namestnik je imenoval namestniškega konceptista dra. Viljema Batič okrajnim komisarjem v Pazinu, deželnega živinozdravnika Petra Pirjeveca pa zdravniškim asistentom na c. k. namestništvu.

Nov učni načrt za ljudske šole se izdelali pri hrvaški deželni vladi. Po načrtu se bodo baje posebno ozirali na narodne potrebe. Učence bodo učili cirilico in latinico. Modroslovje bodo poučevali kolikor mogoče na prostem. Tudi pouk o gospodarstvu in gospejstvu bodo gojili. Ljudsko-šolski pouk bo trajal pet let ter bo razdeljen v pet stopinj.

Plače uradnikom na Hrvaškem se zvišajo dne 1. aprila

Nagrado za rešitev življenja Kristine Berger je dobil poštni ekspedijent g. Anton Krameršek v Trzinu.

Na Hrušici pri Jesenicah je toliko delavskih moči, da je 200 delavcev brez vsakega zasluga

Umrl je v Trstu upokojeni c. kr. viši finančni svetovalec Andrej Stark v starosti 83 let.

„Italianità“ Gorice. Mladenci, ki so bili letos iz mesta potrjeni v vojakom ter se smatrajo za Lahe, imajo primke: Rozman, Kumar, Mozetič, Bobič, Makuc, Kosar, Tomšič, Kolenc, Jug, Sušmelj, Medvešek, Batič, Podberšič, Gerlevič, Petrevič, Mušič, Bizjak, Mavrenčič. Ti primki najbolj dokazujejo, kako je v resnici z „italianità“ mesta Gorice!

Zaplenjene ribe. Tržni komisar je zaplenil v Gorici na ribjem trgu v sredo 120 kilogramov rib. Pet prodajalcev rib je radi tega ovađenih pristojni oblasti.

Nov hrvaški list je pričela izdajati Prodanova stranka v Dubrovniku pod imenom „Prava Crvena Hrvatska“.

Umrl je v Barkovljah črkostavec v Trstu g. Josip Sulčić.

Svarilo. Te dni je hodil okolu neki mlad človek, ki je pravil, da ima zvezo z raznimi koroškimi in spodnjestajskimi uredniki in tudi s „Slovencom“. To ni res. Svarimo pred tem človekom.

Ljubljanske novice.

Lj Zanimivo predavanje. Danes v torek točno ob pol 8. uri zvečer bo predaval v prostorih „Slovenske krščansko-socialne zveze“ (Selenburgove ulice št 6 II. nadstr.) č. gosp. kanonik Sušnik o zvezdoslovju. Predavanje bo pojašnjeval s slikami (skioptikon). Vstop vsakemu prost! — Odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Lj O raznih važnih občinskih zadevah se je vršil v Mariboru shod občinskih volivcev. Kdaj se kaj takega v Ljubljani zgodi? Volivce v Ljubljani smatrajo baje nekateri samo za to sposobne, da kimajo. Bomo videli, če doživimo vsaj za občinske volitve kak shod volivcev.

Lj Skrlatica. Vsled škrlatice v družini gospoda ravnatelja preneha na tukajšnji pripravnici in na obh. vodenicah šolski pouk do 30. t. m. Gojenci in gojenke so se danes zjutraj morali vrniti domov

Lj Izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“ v Trst. Ker je veliko popraševanje po Ljubljani zaradi izleta v Trst, smo od pevskega zbora „Glasb. Matice“ pooblašteni izjaviti: Za poseben vlak, ki je osiguran, se je do včeraj oglašilo 377 udeležnikov. Torej je za poseben vlak potrebno število že daleč prekoračeno. Od izrecno naročenega števila 400 voznih listkov jih je torej dobiti samo še 23 za tretji razred. Kdor se je oglašil, naj pride po listek h g. Lozarju, ker sicer se bo z njim razpolagalo. Pevci in pevke jih dobe v „Matici“, pa samo zase, ne tudi za njih rodbinske člane.

Lj Za mestne reveže je daroval trgovec g. Kenda povodom 25letnice svoje trgovine 1000 K

Lj II. skupina slovenskih odvetniških uradnikov v Ljubljani vabi vse svoje p. n. člane k izvanrednemu občnemu zboru, ki se vrši v sredo, dne 22. marca t. l., ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „Pri Levu“ na Marije Terezije cesti s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Razmotiranje vprašanja glede popolnega nedeljskega počitka v svrhu sestave dotične policije na državni zbor in na c. kr. justično ministrstvo. 3. Nasveti. — Z ezirom na važnost tega občnega zbora pričakuje se, da se vsi tovariši istega polneštevilne udeležijo. Zajedno se javlja, da je predsednik skupine, gosp. Josip Christof, vstopil kot sollicitator v pisarno odvetnika gospoda dr. M. Pirca v Ljubljani. — Odbor.

Lj Surovost. V nedeljo zvečer je nastal v gostilni „Pri Figovcu“ med gosp. Srakarjem in železničnim uradnikom Lavrenčičem prepir, nakar je Lavrenčič Srakarja udaril z vrčkom, potem pa še s stolem in ga na glavi poškodoval. V gostilni je bilo polno gostov, ki so pa takoj odšli iz gostilne in je gostilničar zagledal imel precejšnje škodo. Gosp. Srakar je bil od udarcev ves omamljen. Na policiji je dobil prvo pomoč.

Lj Zatekel se je k nekemu gospodu mlad foksterier. Pes je bel z rumenimi li-

sami. Naslov dotičnega gospoda se izve pri policiji.

Lj Za kruhom. Včeraj se je odpravljalo v Ameriko z južnega kolodvora 82 Slovencev, 133 Hrvatov in 254 Makedoncev; nazaj se je pa pripeljalo osem Hrvatov. — Na Prusko je šlo 23, v Podbrdo 89, na Lesce 100, na Jesenice pa 79 Hrvatov.

Lj Izgubljene in najdene reči. Vratarjeva žena Karolina Vedenik je izgubila od Marije Terezije ceste do Dravelj zlato verižico, vredno 38 K in zlat medajlon z dvema slikama, vreden 14 K. — Knjigovec Karol Mozetič je našel dve srebrni kljuki za dežnika in dva srebrna pisala. — Zlatarski vajenec Matevž Lotrič je našel zlato brožo z briljanti, vredno 600 kron. — Policijski stražnik Gašperlin je našel zavitek blaga, vreden 28 K.

Štajerske novice.

† Profesor Ferdo Majcen. Ptuj, 19. marca. Danes na praznik sv. Jožefa je umrl po dolgi mučni bolezni, prevaden s svetimi zakramenti za umirajoče, v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu veleč. gospod Ferdo Majcen, profesor veronauka na deželni gimnaziji v Ptuj. Truplo občaspoštovanega in priljubljenega rajnika se bode prepeljalo v Maribor, kjer že počiva njegov oče bivši nadučitelj pri Sv. Tomažu pri Veliki nedelji. — Pogreb bode v sredo ob 4. uri popoldne. — Rajni je celih 20 let neumorno deloval kot profesor na ptujski gimnaziji v prid učeči se mladini; da je imel v resnici srce za svoje dijakke, pokazal je najlepše s tem, da je bil vedno glavna podpora dijaški kuhinji od njenega začetka do danes. Bodi mu usmiljeni Bog bogat plačnik za njegova dobra dela! Sveti mu večna luč! Njegov spomin ostane trajen.

Ustrelil se je v ponedeljek zjutraj ob 3. uri neki ptuj natak v kavarni „Seccession“ v Mariboru.

Poizkušeni roparski umor. Dne 18. t. mes. okoli 7. ure se je zgodil v bližini Poljšan poizkušen roparski umor. — Dva roparja sta streljala na Frana Plešivčnika z Dunaja, ki je obiskal strice v Konjicah, a je v Poljšanah vlak zamudil. — Ko se je oddaljil par korakov od kolodvora sta streljala nanj. Dala sta mu dva strela. En strel je zadel tehnika v bok, drugi pa ga je opraskal na vrat. — Ko je tehnik padel sta mu oropala 14 K 20 v. ter druge vrednosti. Napadeni je še pri življenju in se nahaja v bolnišnici v Mariboru, o napadalcih ni sledu, a orožništvo zločinca pridno zasleduje.

Ustrelil je v Gradcu agent Henrik Feddern soprogo mizarskega mojstra Jožefa Höflerja, pri katerem je stanoval. Nato je streljal tudi nase. Prizor se je vršil v pričo mladoletnih Höflerjevih otrok. — Žena je v bolnišnici umrla. napadalec bo pa tudi težko okreval.

Iz brzojavk.

Rim. Iz Somali poročajo, da je Italija se sporazumela z Mulahem.

Budimpešta. 3000 zidarjev se pripravlja za štrajk.

Berolin. Minister za notranje zadeve baron Hammerstein je umrl.

Dunaj. Generalni štab bo letos poleg Kranjske obiskal tudi južno Tirolsko. Potovanje se vrši meseca maja.

Razne stvari.

Najnovejše.

Nemški parnik ponesrečil Nemški parnik „Sicate“ se je pri rtu Finisterre pogreznil. Posadka se je rešila. — 12letni deček se je obesil v Celini v Ameriki. — Dva bosanska orožnika so snedli volkovi. Ljudje so na planini dobili na nekem prostoru sedem ubitih volkov, a nekoliko dalje škornje orežnikov z ostanki njihovih nog. — Nemški izletniki. V Dubrovnik se je pripeljalo 260 nemških izletnikov. Ogledali si bodo tudi Opatijo, Trst in Benetke ter se vrnejo domov mimo Ljubljane in Dunaja. — Slavnostna otvoritev vseučilišča v Belgradu bo dne 1. aprila. — Šestosebenerodbine je utonilo v Savi pri Strmcu, ne daleč od Samobora, ko so prevažali drva. — Grofica Montignozzo je odklonila sprejem zanje nabranega denarja. Svoto 40.000 mark oddajo zato raznim ženskim zdraviliščem. — Mlad morilec. Morilec, ki je na Dunaju umoril mizarjevo ženo Leopoldino Reiter so že prijeli. Morilec je 17 let stari vajenec njenega moža, Franc Heyney, rojen na Češkem. Morilec je svoje dejanje že priznal. Krojaški mojster Babisch je naznanil policiji, da je Heyney poslal na neko praško knjigo-tržnico 37 kron za razne knjige. Babisch dobi razpisano nagrado 1000 kron. — Usmrtil je sebe in svojo zaročenko v Rimu gref Bracci, svak bivšega

naučnega ministra Baccellija. Grof je imel 200.000 lir dolga, katerih ni mogel plačati. **Dedščina mačk.** V Ameriki neki bogatin ni imel pred svojo smrtjo boljšega dela, ko zapustiti svojo hišo svojima dvema — mačkama. Imena teh srečnih živali so „Blackie“ in „Pinkie“. Dokler bodela živeli, jima bode stregel zvesti sluga, ki je stregel svojemu gospodu v zadnji bolezni. Za to bo dobival vse svoje življenje po 300 kron na mesec. Ko bo pa umrl on in obe mački, se bo hiša prodala v dobrodelne namene.

Papirni žepni robci. V Berlinu rabijo papirne žepne robce, ki jih je izumil dr. pl. Ollech. Znani zdravniki priporočajo take robce, ako ima kdo nahod, influenco ali kako drugo bolezen v nosu, na vratu ali v plućih. Ko so se robci rabili naj se sežgo, da se tako prepreči razširjenje zdravju škodljivih bacilov. Sto takih robcev se dobi za eno marko, 400 za tri marke in 1000 za 6 mark.

Telefonska in brzojavna poročila.

Koper, 21. marca. Tukajšnje italijansko glasilo protestira proti temu, da bi se italijanske vseučilišče ustanovilo v Kopru. Italijani so vsi za Trst.

Celovec, 21. marca. Cuje se, da bo poveljnik 6. huzarskega polka, Jovan Jovanovič, stopil v pokoj. V ta polk baje vstopi sin nadvojvode Otona, Franc Jožef.

Dunaj, 21. marca. V današnji seji državnega zbora je bil vležen od vseh strank podpisani predlog, v katerem se vlada poziva, naj telefonsko omrežje znatno razširi in izboljša. V ta namen naj najame posojilo. Justični minister je izjavil, da so predela za novi kazenski zakonik že gotova in da bo dotično predlogo mogoče kmalu predložiti zbornici. Zbornica nadalje razpravlja Derschattov predlog.

Dunaj, 21. marca. Danes je zbornica konšala debato o Derschattovem predlogu. Poljak Abrahamovicz je govoril proti temu, da bi se predlog izročil posebnemu odseku in zato, da se izroči nagodbnemu odseku. Glasovanje še ni končano in je izid dvomljiv.

Dunaj, 21. marca. Ministrski predsednik Gautsch ima bolezen v ušesu in mora ostati v postelji.

Dunaj, 21. marca. Z dunajskimi romarji v Rim gre jutri tudi kakih dvanajst Slovencev.

London, 21. marca. „Standard“ poroča iz Tangerja: Uradno je objavljeno, da pride cesar Viljem dne 31. marca dopoldne v Tanger, kjer ga bodo v imenu sultana pozdravili maroški dostojanstveniki.

Berolin, 21. marca. „Voss. Zeitung“ poroča iz Peterburga: Od 400.000 mož, ki se imajo mobilizovati, jih je 150.000 že pripravljenih ter se že od januarja vežbajo v orožju. Ostali bodo pozvani pod orožje meseca marca, maja in junija.

Peterburg, 21. marca. Iz mero-dajne strani javljajo, da je Kuropatkin na svojo izrecno željo imenovan za poveljnika prve armade v Mandžuriji ter da se je že povrnil v glavni stan.

Berolin, 21. marca. „Lokalanzeiger“ poroča: Kuropatkin je bil že na poti domov, ko se je obrnil in po pogovoru z Linevičem brzojavil carju, da bojišča ne more zapustiti ker mu je sveto, raje služi kot navaden vojak. Presil je carja naj mu poveri poveljstvo prve armade. Ker je Linevič tej prošnji pritrdil, je car Kuropatkinu ugodil.

Peterburg, 21. marca. Peterburški brzojavni urad poroča iz Kučulina: Od jutra je čuti kakor gromenje topov v okolici 10 vrst južno od Tjelina.

Pariz, 21. marca. V Harbinu je 50 tisoč ranjenih in 12.000 bolnikov. Morali so poklicati na pomoč že kitajske zdravnike, ker manjka ruskih. Zadnji teden je umrlo 5000 ljudi. Ker so na voznji in na kolodvorih ranjenci umirali, ne da bi jih mogli pokopati, je nastal velik smrad. Dva zdravnika sta znorela.

Peterburg, 21. marca. Linjevič poroča, da ne more nič izvedeti o prvi in tretji armadi. Včeraj ni bilo nobenega poročila z bojišča. To povzroča velike skrbi. Gotovo je, da ima Renenkampf hudo borbo pri umikanju.

London, 21. marca. Hajen in Kirin bodo Japonci v kratkem zasedli. „Asaki“ poroča, da so Rusi 100 km severno od Tjelina.

Brookton, 21. marca. Včeraj je v tovarni čevljev eksplodiral kotel in je nastal požar. Ranjeno je 50 oseb, izvlekli so že 60 trupelj. A sodi se, da je še več žrtev.

Brockton, 21. marca. Eksplozija v tovarni čevljev je uničila življenje mnoge ljudem. Nad 100 ljudi leži mrtvih pod razvalinami. Padajoče tramovje je ubilo tudi več ognjegasev. Inženirja Rockvela, o katerem trdijo, da je kriv, so aretirali, a je v bolnici vsled poškodb umrl.

San Remo, 21. marca. V tukajšnji okolici se je podsula gora na neki kraj. Prebivalci beže.

Luca, 21. marca. Požar je naredil v tovarni za juto 700.000 frankov škode.

Helsingfors, 21. marca. Na guvernerja Wiborga je neki neznan zločinec ustrelil z revolverjem. Guverner je smrtonavno ranjen.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v št. urah v mm.
20	9. zveč.	736'5	+6'0	sr. vzh.	sk. jasno.	
21	7. zjut.	736'8	-0'8	brezvetr.	megla	0'0
	2. pop.	734'8	+11'0	sl. jzah.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. +7'1°, norm. +4'4°.

Dnajska borza

dne 20. marca.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100'30
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100'25
Skupna 4 2/3% pap. renta, feb.-avg.	100'85
Skupna 4 2/3% sreb. renta, april-okt.	100'75
Avstrijska zlata renta	119'95
Avstrijska krona renta 4%	100'50
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	93'10
Ogrska zlata renta 4%	118'75
Ogrska krona renta 4%	98'75
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89'95
Delnice avstro-ogrske banke	16'44
Kreditne delnice	676'75
London vista	239'90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117'17 1/2
20 mark	23'45
20 frankov	19'06
Italijanski bankovci	95'26
Cekini	11'30

Tržna poročila

od dne 20. marca 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 18'84 do 18'86; rž za april 14'94 do 14'96; oves za april 14'22 do 14'24; koruza za maj 15'32 do 15'34.

Pšenica; ponudbe srednje, povpraševanje pičlo, mrtvo. — Prodaja 8.000 met stotov, za 20 stot. nižje. Rž za 10 st. nižje. Koruza nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. — Vreme: oblačno.

Letovišče „Laverca“.

Znano gostilno istotam je udano podpisana prevzela in jo 25. t. m. zopet odpre.

Točila se bodo fina naravna vina različnih vrst iz Lenčeto vinske trgovine in pristno pivo.

Za dobro mrzlo kuhinjo in pri pravočasni prednaročbi, tudi za gorko se bode skrbelo.

K obilnemu obisku se toplo priporoča z velespoštovanjem

gospa Antonija Hink.

558 4-1 gostilničarka.

Seme domače (črne) detelje

najvišje čistosti in kaljivosti oddaje po 150 K 100 kg., 160 K manjše množine 559 5-1

Edmund Kavčič

trgovina semen v Ljubljani.

Lep prostor za prodajalno

se dá v najem pod ugodnimi pogoji v Št. Vidu pri Zatičini na Dolenjskem tik župne cerkvi. Več se izve pri lastniku Ivanu Končina v Gorenji vasi, p. Zatičina.

Dr. Démeter vitez Bleiweis - Trsteniški

odpotojuje od 25. do 31. tega meseca.

561

Velika

prodaja otročjih

oblek od navadne do najmodernejše fasone po najnižjih cenah. Zadnje novosti berlinskih in pariških modelov, jopičev, paletotov, kril in bluz.

Največja izbira oblek za gospode, dečke in otroke ter po vršnikov in športnih sukenj po zelo nizkih cenah.

559 3-3

O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. M.

Zaloga pri

Antonu Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 8

specialna trgovina z opremljami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-43

562 1-1

A 411/00
109/VIII

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji solastnice Marije Anžič roj. Likovič iz Sneberja št. 16 na drobno po parcelah naprodaj po javni dražbi v kat. občinah Zadobrova, Šmartno ob Savi, Kašelj, Št. Petersko in Karlovsko predmestje v tukajšnjem sodnem okraju, Volavlj v sodnem okraju Litija in Dragomelj v sodnem okraju Kamnik, ležeče nepremičnine obstoječe iz hiše z gospodarskimi poslopji v Sneberjih št. 16, njiv, gozdov, travnikov in pašnikov.

Dražba se bo vršila dne 27., 28., 29. in eventuelno 30. marca 1905 začenši vsakokrat ob 8. uri zjutraj v Sneberjih št. 16 na posameznih parcelah.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču.

Dražbene pogoje in osobito izključne cene za vsako posamezno parcelo je mogoče vpogledati pri tukajšnjem sodišču soba 33.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,

oddelek VIII, dne 18. marca 1905.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

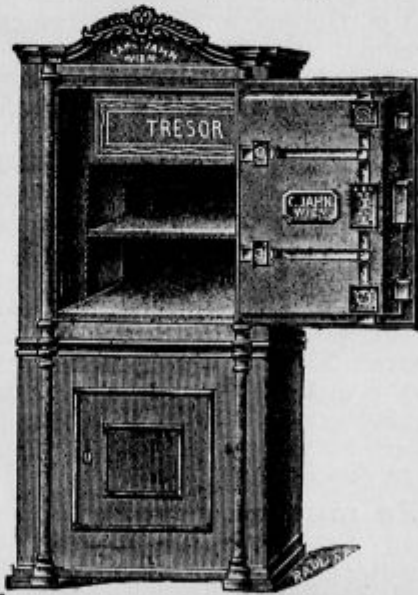
Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

1980c 34-1

Ljubljana

Valvasorjev trg 6. Prešernove ulice 50.

Velika zaloga

blagajnic in denarnic ter vseh v železninsko stroko spadajočih predmetov.

Cene nizke!

Zahtevajte pri nakupu

671 60-59

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka

Dobiva!

se povsod